

PET

- Znachi, vie ste bratja, taka li? - pita Mima, dokato kelnerite ot "Kolarac" vdigat stolovete vyrhu masite. Zatvarjat.

- Prijateli... - otgovarjam gordo.

- Naj-dobrite na sveta?

Kimnahme s glavi.

- Az si njamam nikogo! - kaza Mima. - Strashno mrazja da družha s momicheta! Izobshto, mrazja zhenite! Az sym edinache - sigurno tova e prichinata. Hej, da vi stana li neshto kato sestra? Da vi stana li neshto kato sestra?

Syglasihme se da ni stane neshto kato sestra, kriejki v glavite si tajnata nadezhda, che njakoj den, kogato i da e, vse pak shte se stigne do kryvosmeshenie.

- Gotovo! - kazah. - SHTe ni bydesh neshto kato sestra!

- Naistina li?

- Naistina...

- Da otpraznuvame, a? - predlozhi Mima. - SHTe vi zaveda da pijnem v "Lotos". Pylna sym s mangizi...

Otvori damskata si chanta i, naistina, beshe do gore pylna sys smachkani banknoti, koito se smesvaha s grim, pudrieri, kyrpichki i divi kesteni, sybrani v njakoj park. Tozi sladyk haos na momicheshkite chantichki! V nego e skrity tajnata na zhenstvenostta.

Trygnahme nadolu po Knez Mihajlova kym "Lotos". Mima vyrveshe mezhdu nas. Beshe j studeno i pyhna rycete si v dzhobovete ni. Ljavata v dzhoba na mantoto mi, djasnata - v

dzhoba na pantalona na Ale, zashtoto тази nosht Ale noseshe jaketo si bez dzhobove.

- Bozhe, kolko e hubav! - vyzhishtavashe se tja na Ale. - No ti imash po-hubavi ochi... - dobavi, za da me uteshi.

Izvednyzh se raztreperi. Pogledyt j se izcykli, a nozdrite j se razshiriha. Izskubna rykata si ot dzhoba na Ale:

- Ne, tova ne! Ne go iskam!

- Zashto?

- Zashtoto ne iskam.

- Dobre - kaza toj.

Tja vyrna rykata si v dzhoba mu:

- Bydi dobyr! - kaza.

- Kakvo stava? - zapitah.

- Njama znachenie! - kaza Ale. - Nishto.

- Nishto - kaza Mima.

Vljazohme v "Lotos" - pravo v toploto, lepkavo gyrlo na dima, saksofonite, pudrata i parfjumite. Samo bjah chuval za tova mjasto: "Lotos", "Kristal", "Mazhestik", "Kleopatra" i "Ruski car" - pet noshtni hrama na poroka, bludstvoto, prahosnichestvoto i avantjurite.

I otnovo se pojaviha neprijatnosti s oblekloto ni.

CHovekyt na vratata kaza: "Gospodata ne mogat bez vratovryzki!", no ne napravi na vypros, kogato Mima poiska da naeme dve vratovryzki za nas. Vyrzahme gi ej taka, nad puloverite; tova bjaha dve ot naj-omaznenite i iztyrkani vratovryzki v тази chast na Evropa. Bjaha veche hlyzgavi ot polzване. Mojata rairana, a na Ale tymnosinja.

I tuk, sred kontrabandisti, dezurni chengeta, ambulantni tyrgovci i moshenici, precyfteli bar-dami i tyrgovski pytnici, sedim nie trimata na malka krygla mramorna masa, do samija kraj na osvetenija kryg. Mima e nafirkana i razveselena, Ale i az - uplasheni. Po stenite na kryglata zala se izlezhavat sireni s krile

na lebedi. Pred nas ima tri dylgoshiesti butilki bjalo vino. Sjarata mi shtipe gyrloto, dokato pija i chuvstvam, che tymninata na "Lotos" me izsmukva, a kolonite zapochvat da se vyrtjat, slivajki se v shemetna stena na smyrтта.

Ot vchera ne sym hapnal nishto. CHudno, kogato si gladen, nikoj ne te kani s jadene - vsichki te karat da piesh!

Iskashe mi se da umra na тази masa. Sernistoto vino otlichno vyrvi sys syzhalenieto, koeto izpitvam kym sebe si. Potnata Mimina ryka e edinstvenijat mi pytevoditel prez tova preddverie na ada, v koeto lyshtjat hlyzgvavite tela na marokancite vyrhu podiuma - te izpylnjavat zemna gimnastika, a gi smenja zhenata-majmuna, chieto obezobrazeno lice me gleda njakyde izotgore, mezhdu razkrachenite kraka i popukalite se shevove na trikoto; sled tova pyk: "Majstort na udarnite instrumenti Bobi Moreno s petgodishnija si sin!".

Obliva me vylna ot radost, struva mi se, che sym bez teglo i che udryam izopnatija baraban pod syprovoda na meksikanskoto trio "La pikonera". V тази zadushna kutija, znachi, Belgrad kriel tajnstvenite si podzemni vylshebstva. Onova provincialno gradche, v koeto njakoga zhiveeh, mi prilicha na dalechna, veche izblednjala kartichka. Tova e, naj-posle, istinskijat zhivot, istinskoto stolichno momiche, koeto dyrzha za ryka, dokato kryzhi vyrtelezhkata na chardasha, a zhongljorite se razhozhdat po vyzhe, i buket ot balerini: Irena, Konstanca, Beba i Katja izpylnjavat potpuri ot orientalski tanci - rozova stegnata plyt pod prozravnite voali - tova e, naj-setne, zhivotyt!

Izvednyzh vyrhu trima ni pada snop svetlina. Ot tymninata ni gledat ochi, pylni s omraza. Gotovi sme da ofejkame, no sme prikovani za mestata si ot uplaha, che nenadejno sme izmyknati ot sigurnostta na tymninata, zaslepeni

ot prozhektora, kojto odkriva iznosenite ni obuvki, podgiznalite ni ramene.

Mezhdunarodnijat majstor na chernata magija Svengali Peti izvezhda Mima i Ale v sredata na podiuma. Svetlinata gi sledva i az otnovo potyvam v tymnina. Magjosnikyt gi moli da go zatvorjat v sandyka i da sednat na kapaka. Predi tova te shte zakovat pironi, za da sa sigurni, che njama nikakva izmama.

Otnachalo sym shtastliv, che ne sym tam, izlozhen na chuzhdite pogledi, a malko po-kysno stomahyt me boli ot zavist, che se proslavjat bez mene. Ne e rabotata v prozhektora; nad tjah vsyshtnost se ree svetlina, ot kojato sym izkljuchen, v sjanka, vinagi v sjanka. Prichinata za tova e, che i dvamata sa sys zlatista kosa, zashtoto az sym ot njakakva druga, neshtastna planeta, ot drugo testo - ot onova, koeto vinagi e v sumrak i sivota, ot onazi kategorija, kojato e osydena da krade postojanno ljubov, a i togava, kogato ja specheli, ne e napyлно sigurna v nej. Gledam sega tezi dvama izbranicu (Svengali Peti e udylzhenata ryka na shtastieto) kak se smejat v snopa ot zlatisti strui, izlivashti se vyrhu licata i kosite im. Mima mjata kraka, odkrivajki kolenata si, a Ale se usmihva kym tymninata i, vizh ti! - pod zvucite na chineli i pod grohota na barabani, ot drugata strana na zalata pristiga magjosnikyt, kogoto predi malko bjaha zakovali s gvozdei; toj hvashta za ryka Ale i Mima, klanjat se na rykopljaskashtite i mi se struva, che i trimata shte litnat kym tymnosinija izrisuvan tavan na "Lotos" kato v njakakyv absurden apoteoz. I vsichko se smesva, vyrti i razliva: preshtastlivijat Mimin pogled e otpraven kym Ale, a negovijat - kym nej, dim, dim, dim, a vednaga sled tova tancova muzika: "Dzhezabel, tova si ti!". Pyrvata dvojka na dansinga sa Mima i prijateljat mi. Napyлно sa zabravili za men. Skoro zavistlivijat mi pogled e skrit ot ljuleshta se stena tancjori, zad koito te dvamata se gubjat i izchezvat v zdrava pregrydka.

Sled tova zadyhanata i shtastлива Mima mi razkazvashe, che Svengali Peti bil neshto obyrkal koncite v sandyka i pishtjal panicheski na tri ezika da ne go provaljat тази vecher, da mu pomognat. Na Mima tova j bilo smeshno, no uspjala da chatne kakyv bil punta. Svengali Peti ja dokosnal s lakyt predi da vleze v sandyka i proshepnal: "Molja vi, pomognete mi! Please, will you help me...".

Mima sled tova plati smetkata.

Kogato potni, lepkavi i izgoreni ot tjutjuna izljazohme ot toplija smrad na byrlogata "Lotos", vjatyryt beshe tolkova silen, che bukvalno ni zalepi za stenata.

Razsymvashe se.

- Koshava! - izvika Mima sreshtu vjatyra. - Duha ot severoiztok!

Mokrata j kosa ja shibashe po liceto kato bichove.

Vjatyryt vryhlitashe i spuskashe dyzhdovni zavesi nad opustelite ulici i fasadi. Gledahme uchudeni kak krasivata ni prijatelka opredeljashe posokata na vjatyra.

- SHTE vi pokazha neshto... - izvika ni tja i pobjagna nadolu po ulicata. Tytrehme se sled neja, edva ja nastigahme. V edin moment syvsem ja izgubihme, no, vodeni ot chukashtija zvuk na tokchetata j, ja otkrihme njakolko presechki po-nadolu, pred edna stena, kak mokra i zadyhana, stoi s vdignata nagore glava i gleda prez dyzhda.

Tova beshe stranichnata stena na njakakva trietazhna sgrada, a v sivoto utro, koeto se promykvashе prez niskite oblaci, vjatyryt obilno ja zalivashe s dyzhd. Tazi obljana stena stoeshe pred nas kato prizrak.

- Oshte malko... oshte samo malko... - bylnuvashe Mima, - i to shte pochne da se pojavjava!

Kisnahme na ygyla pred bledata stena, chak dokato pod tynkija sloj zhyлта boja, s kojato beshe izmazana kyshtata, ne zapochnaha da se pojavjavat bukvi.

Kolkoto po-mokra stavashe stenata, bojata otgore stavashe vse po-prozrachna i otkrihme prichinata, zaradi kojato Mima ni domykna chak dotuk: otdolu se namirashe njakakva stara reklama!

Zaemashe cjalata povyrhnost na stenata: zapochvashe ot visochinata na pyrvija etazh, a zavyrshvashe nad tretija, na samata granica mezhdu mansardata i pokriva.

"EVGENIJ LASHEVSKI - chetjahme srichajki,- "NAJ-OBICHANITE DETSKI KNIGI V KRALSTVO JUGOSLAVIJA"

Poglednah Mima: stoeshe zamryznala, nepodvizhna pred bukвите, koito izpluvaha ot stenata na vremeto, ot njakakvo shtastljivo preddetstvo, za koeto smytно si spomnjashe prez shuma na dyzhda.

"IZBRANI PROIZVEDENIJA OT KLASICHESKATA
LITERATURA ZA DECA: GUSTAV SHVAB, BRATJA
GRIM, HILJADA I EDNA NOSHT, ALEKSANDYR DJUMA,
ALFONS DODE, ZEN GREJ, KARL MAJ
KANTORA LASHEVSKI
TYRSETE PROSPEKTI NA NASHITE IZDANIJA
ULICA KNEZA PAVLA 46"

I sega vse oshte vizhdam mokroto j lice pred stenata, i Ale, i sebe si, kak prisystvame na neshto, koeto ne proumjavame - dvama mladi prishylci, doshli ot provincijata, za da zavladejat Belgrad, i dyshterjata na bivshija Kral na knigite, nizvergnatata knizharska princesa, pred poslednata sleda na *sinjata ptica...*

- Utre, kogato stenata izsyhne, pak njama da se vizhda nishto... - kaza Mima, otmahvajki kamshicite kosa ot liceto si. - Prostete, che vi maltretiram, no rjadko duha koshava po тази ulica!

Dokato ja izprashtahme do tjah, na Senjashka, Mima ni razkazvashe, che ponjakoga, kogato vsichko j oprotivee, idvala do svojata stena. Tova, razbira se, se sluchvalo samo togava, kogato syvpadneli osobeno blagoprijatni obstojatelstva: t. e., kogato j dotegnelo, kogato duhala koshavata i kogato valjalo dyzhd. Prez obiknovenite dni bukvite ot reklamata na starija edva prozirali i samo tja znaela kakvo ima pod onazi zhylta boja na stenata. Starijat, naprotiv, nikoga ne idval tuk, do predvoennata si reklama. Tova shtjalo da go potrese. Toj vsyshnost syvsem bil zabravit kakyv e bil predi vojната. I kakyv e bil predi onazi, onazi vojna. I predi neja. Takyv chovek bil toj.

Kogato propadnala rabotata s knigite, izvestno vreme bil zarzavatchija. Otival s dvukolka v Mali Mokri Lug i tam kupoval ot seljani-gradinari zele, kartofi i drugi, i sled tova preprodaval na pazara Bajloni. Posle izvestno vreme davat uroci po ruski, dokato ruskijat bil na moda, a njakolko godini bil uchitel po fehtovka. SHpaga - sabja - rapira. Njakoj pyt shtjala da ni pokazhe oryzhieto mu, ako sme j otideli na gosti, kogato ni pokanela, shtom opravela njakoi raboti sys sykvartirantite i osvobodjala staite, koito im prinadlezheli po zakon. Sega domyt im na nishto ne prilichal, dejstval depresirashto i ja bilo sram da kani gosti. Ne zaradi sebe si, hich ne ja bilo grizha, ami zaradi starija Lashevski, kojto trudno ponasjal vsichko tova.

Nito тази nosht, nito po-kysno, Mima ni pozvoljavashe da ja izprashtame do samata vrata na kyshtata j. Razdeljahme se vinagi v nachaloto na ulicata, na ygyla, a tja vlizashe v dylbokata gradina, chijato ograda beshe tyzhno porutena. Nikoga ne ni pokani na gosti, makar che postojanno obeshtavashe.

Tova beshe edna ot onezi smeshni semejni vili, koito taka mnogo se stroeli iz Senjak prez dvajsette godini na tozi vek, s psevdogoticheski kulichki i alpijski frontoni, a na vhoda - pompozni stylbove ot tuhli, v kolonialen stil.

Mima razkazva, che bashta j bil postroil vilata prez 1925 g. i ja narekyl "Mon repos", no prez pyrvite godini sled vojnata, dokato bila oshte malko momichence, tja i tatko j pusnali njakolko semejstva bez pokriv, dokato se opraveli, no sled tova po nikakyv nachin ne mozhele da gi izgonjat, zashtoto edni zaminavali, a drugi se nastanjavali v staite im, dokato Mima i ludijat j bashta, starijat Lashevski, zhiveeli v bivshija garazh, v gradinata, vodejki bezkrajni dela s novite si kvartiranti.

Mima ni razkazvashe oshte, che tatko j imal edno vreme prekrasna rabota: obuchaval belgradskite hamletovci na fehtovka, zatova te dvamata vsjaka sutrin slizali do Narodnija teatyr i, dokato starijat Lashevski probozhdal polonievci i laertovci, Mima obikaljala mrachnata scena, katerela se po tesnite zhelezni stylbi chak dogore ili nadzyrtala v grimjornite, kydeto artistkite j oblichali skypocenni rokli i kostjumi, lakirali noktite j, kydreli kosata j. Vsichki mnogo ja obichali, dori njakolko pyti se bila pojavila na scenata v "Madam Byterflaj" kato malka japonka v kimono. Tezi godini bili j ostanali kato naj-hubav spomen. No vse po-malko imalo predstavlenija s fehtovka i vse po-rjadko vikali tatko j. Taka otnovo ostanal bez rabota. Pochti gladuvali do denja, kogato starijat Lashevski, sutrinta, sled kato se prekrystil pred ikonata, iznesyl starija im kantar ot banjata i sljazyl dolu v grada, na edin ygyl do Zeleni venac, tochno sreshtu pazara, za da meri na seljanite.

"Tochen kantar - tochno merene - vikal, zvynejki s edin klopotar sjakash objavjaval kraja na sveta, kojto za nego veche bil pochnal. - Kojto na zhivota si zalaga - na kantara mi da

slaga! V sluchaj na greshka pri mereneto, plashtam obezshtetenie ot sto hiljadi!"

Za po-goljama zhivopisnost, a i ot pestelivost, pusnal dylga brada kato muzhik. No tezhkite vremena otdavna sa zad gyrba mu, kazva Mima. Starijat Lashevski, s pomoshtta na dobri hora, koito ne mozheli spokojno da minavat prez Zeleni venac, dokato toj zvyynjal li, zvyynjal, uredil dokumentite si i dokazal trudovija si stazh, ta mu dali pensija, a i Mima ot vreme na vreme pripechelvala kato manekenka ili kato momiche na shtand prez panairnija sezon.

"ZHiveem dobre, kazva Mima, mislja, imame kakvo da jadem, a garderoba, kojto nosja po revjutata, moga da otkupavam za edna treta ot dejstvitelnata stojnost. Imam predimstvo! Samo syzhaljavam za knigite. Tatko mi cheteshe ot tjah, dokato bjah malka. Po edna glava predi syn." No, tyj kato garazhyt, v kojto zhivejat, e prekaleno tesen, trjabvalo da se razdeljat s ogromnata si biblioteka s razmeri na Aleksandrijskata, spored razkaza na Mima, i ja ostavili razhvyrljana po onezi stai, kydeto zhiveeli chuzhdi hora. Najmnogo syzhaljavala za tezi knigi: njakoga, kogato stanela mnogo bogata, kakto ni kaza тази nosht pred tjahnata gradina, otnovo shtjala da sybere vsichki izgubeni knigi, vsichki, do poslednata! I izgorenite v kaminata prez pyrvata sledvoenna zima, kogato tatko j zavaril v bibliotekata si njakakvo nepoznato semejstvo s dete, bolno ot treska i majka mu, kojato, točno kogato vlizal, hvyrjljala v plamycite poslednite chasti ot sybranite sychinenija na Volter".

"Gorete si go, gospozho! - kazal spokojno starijat Lashevski na neshtastnata zhena, kojato se borela za deteto si. - Izgarjajte si go, ot nego e i zapochnalo vsichko tova!"

- Ponjakoga otivam do onazi reklama, - kaza tja, kogato se razdeljahme na nejnija ygyl, - za da ne zabravja koja sym,

razbirate li? Kakvo sym bila i kakvo shte byda pak. Znam sys sigurnost, che shte byda! SHTe vidite, kazvam vi! Vse mi e edno, che se smeete. Njakoj den, kogato stana kralica ili neshto podobno... Haug!

- Leka nosht, kralice...

- Prijaten den, momcheta, - kaza tja i izchezna v dylbochinata na starata gradina.